

Bruselj, 10.3.2021
COM(2021) 110 final

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Humanitarne dejavnosti EU: novi izzivi, enaka načela

1. Uvod: novi in stari izzivi za humanitarno pomoč EU

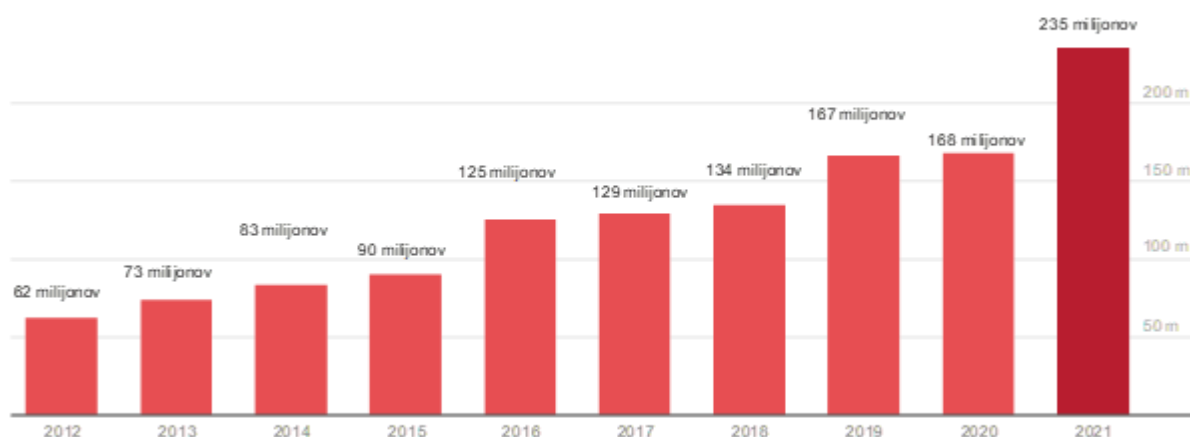
Evropska unija je skupaj z državami članicami **največja donatorka humanitarne pomoči na svetu**, saj zagotavlja približno 36 % svetovne humanitarne pomoči¹. V svetu, kjer se odtis konfliktov in nesreč nenehno večja, je humanitarna pomoč ključni steber zunanjega delovanja EU ter pomembno prispeva k njeni zmožnosti, da širi svoje vrednote po vsem svetu.

Vendar pa se humanitarna pomoč zdaj sooča z vrsto izzivov brez primere, ki so se zaradi pandemije COVID-19 še povečali. **Potrebe po humanitarni pomoči so dosegle vrhunec**, predvsem zaradi ponovnega izbruha konfliktov znotraj držav², k čemur je treba dodati še vpliv podnebnih sprememb, degradacijo okolja, rast svetovnega prebivalstva ter neuspešnega vladanja in upravljanja. Kljub temu se **razkorak med humanitarnimi potrebami in viri, ki so na voljo** na svetovni ravni, širi. **Temeljne norme in načela so zdaj ogroženi** bolj kot kdaj prej, zaradi česar je dodeljevanje pomoči težje in nevarnejše.

V tem sporočilu je opisan način, kako se lahko EU v sodelovanju s svojimi raznolikimi humanitarnimi partnerji in drugimi donatorji odzove na ta izziv.

Humanitarne potrebe: rastoča krivulja – dramatični vzpon zaradi pandemije COVID-19 in podnebnih učinkov

Število ljudi v stiski (2012-2021)

Podatki, zbrani ob začetku globalnega humanitarnega pregleda. Zaradi prekrivanja z načrti za humanitarno odzivanje so se spremenili podatki o prebivalstvu in finančne zahteve za regionalne načrte za odzivanje na begunsko krizo.

Diagram: Globalni humanitarni pregled OZN za leto 2021 • Vir: Humanitarian Insight

Globalna odgovornost EU kot humanitarnega akterja nikoli ni bila izrazitejša kot od začetka **pandemije COVID-19**. Posledice pandemije naj bi v letu 2021 v skrajno revščino pahnile 150 milijonov ljudi³. COVID-19 je še zaostрил že obstoječe nestabilnosti in neenakosti ter dodatno povečal humanitarne potrebe. Po ocenah Združenih narodov (ZN) bo humanitarno pomoč v letu 2021 potrebovalo skoraj 235 milijonov ljudi, tj. vsak 33. človek na svetu. To je

¹ Leta 2020 so dodeljena sredstva EU in držav članic skupaj znašala 7,577 milijarde EUR (<https://fts.unocha.org/>).

² Poročilo mirovnega raziskovalnega inštituta v Oslu: *Conflict Trends: A Global Overview (Trendi konfliktov: globalni pregled), 1946–2019*.

³ Svetovna banka: *Global Economic Prospects (Globalne ekonomske napovedi)*, januar 2021.

za 40 % več glede na oceno potreb iz leta 2020 (pred COVID-19) in skoraj trikrat več kot leta 2014. Število prisilno razseljenih oseb se je od leta 2010 podvojilo in do konca leta 2019 doseglo 79,5 milijona⁴. Povprečna humanitarna kriza zdaj traja več kot devet let, številne, tudi v evropskem sosedstvu, pa trajajo precej dlje. Zato je vse preveč humanitarnih kriz „pozabljenih“⁵.

EU in njene države članice so se odzvale tako, da so aprila 2020 vzpostavile sveženj za krizno odzivanje **Ekipe Evropa**⁶ v višini 38,5 milijarde EUR, od tega je 3,49 milijarde EUR namenjenih odzivanju na izredne razmere in humanitarne potrebe, nastale zaradi pandemije.

S podnebnimi spremembami se zaostrejuje degradacija okolja in posledice netrajnostnega upravljanja naravnih virov, hkrati pa povečujejo humanitarne potrebe. Podnebne spremembe in degradacija okolja so poleg vse pogostejših in hujših naravnih tveganj, ki sprožajo nesreče, med temeljnimi vzroki za konflikte, neustrezno prehransko varnost in razseljevanja. Leta 2018 je zaradi neviht, poplav, suš in požarov v naravi približno 108 milijonov ljudi potrebovalo mednarodno humanitarno pomoč⁷. Leta 2050 bi lahko zaradi podnebnih nesreč in socialno-ekonomskih posledic podnebnih sprememb vsako leto več kot 200 milijonov ljudi potrebovalo humanitarno pomoč⁸.

Naraščajoča vrzel v financiranju in vztrajno ozka baza donatorjev

Leta 2020 so vsi pozivi OZN k humanitarni pomoči poskočili na skoraj 32,5 milijarde EUR, kar je največ do zdaj, k čemur so prispevale tudi posledice pandemije COVID-19. Poleg tega vrzel v financiranju znaša 17,5 milijarde EUR, kar je več kot polovica skupnega zneska. Po navedbah OZN je za kritje humanitarnih pozivov OZN v letu 2021 potrebnih začetnih 29 milijard EUR⁹. Medtem ko so EU in nekateri drugi donatorji v zadnjih letih močno okrepili svoja prizadevanja, se je svetovno humanitarno financiranje za humanitarne pozive OZN povečalo s 4,1 milijarde EUR leta 2012 na 15 milijard EUR leta 2020, **vrzel v svetovnem humanitarnem financiranju pa kljub temu hitro raste. Ta vrzel se bo verjetno še povečala**, saj bodo gospodarstva donatorjev ostala pod pritiskom ekonomskih in socialnih posledic pandemije COVID-19. Nekateri večji donatorji so že napovedali krčenje sredstev, namenjenih za pomoč, ali prispevkov h glavnim krizam. Skrb vzbujajoče je, da je svetovno humanitarno financiranje še vedno močno odvisno od zelo omejenega števila donatorjev: leta 2020 je deset največjih svetovnih donatorjev zagotovilo 83 % prijavljenega

⁴ UNHCR: *Global Trends, Forced Displacement in 2019 (Globalni trendi, prisilne razselitve v letu 2019)*, <https://www.unhcr.org/globaltrends2019>.

⁵ Humanitarne krize, za katere so značilni manjši odziv donatorjev, splošno pomanjkanje finančnih sredstev in nizka stopnja medijske pozornosti.

⁶ Ekipe Evropa sestavljajo EU, njene države članice, njihova diplomatska mreža, finančne institucije, vključno z nacionalnimi razvojnimi bankami in izvajalskimi agencijami, ter Evropska investicijska banka (EIB) in Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD). Več informacij na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/international-partnerships/topics/eu-global-response-covid-19_en#header-2844

⁷ Svetovna meteorološka organizacija, *Poročilo službe za stanje podnebja za leto 2020*.

⁸ Mednarodna federacija društev Rdečega križa in Rdečega polmeseca, *The Cost of Doing Nothing (Cena neukrepanja)*, september 2019.

⁹ Organizacija združenih narodov, *Global Humanitarian Overview 2021 (Globalni humanitarni pregled za leto 2021)*.

financiranja¹⁰. Enako velja znotraj EU, kjer velik del celote financiranja humanitarne pomoči EU prihaja iz proračuna zelo majhnega števila držav članic in proračuna EU¹¹. To ni vzdržno.

Vrzel v financiranju (2012-2020)

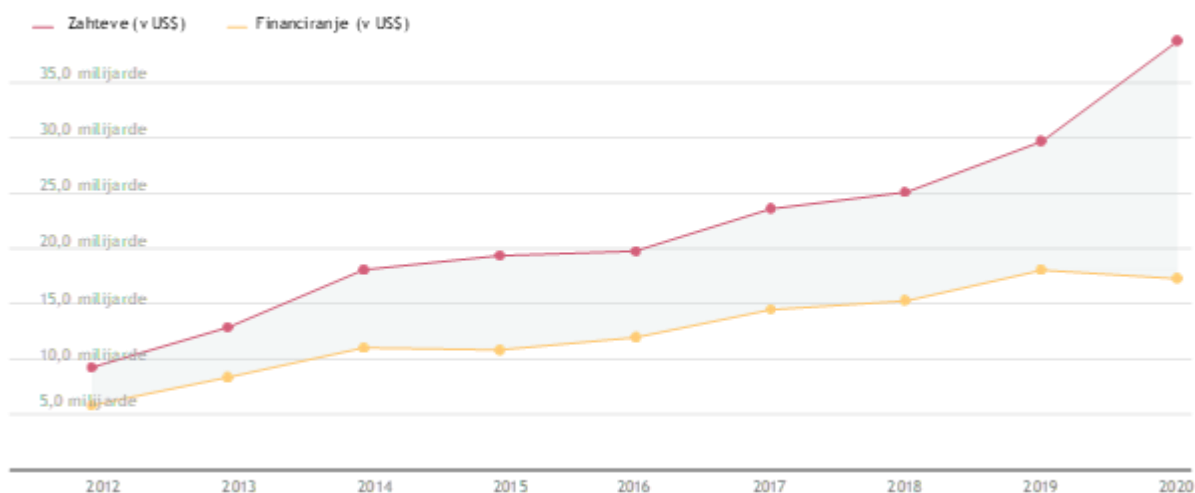

Diagram: Globalni humanitarni pregled OCHA za leto 2021 - Vir: Financial Tracking Service (Služba za spremljanje financiranja)

Ovire za dostop do humanitarne pomoči in njeno dostavo

V številnih konfliktih se povečuje število neposrednih in pogosto namernih vojaških napadov na civiliste, bolnišnice in šole, s čimer se krši mednarodno humanitarno pravo. Leta 2019 je bilo prijavljenih 277 napadov na humanitarne delavce, med njimi jih je bilo 125 ubitih¹². V številnih krizah se morajo agencije za humanitarno pomoč spopadati tudi z upravnimi preprekami in drugimi omejitvami, ki lahko ovirajo njihovo zmožnost dostopa do prizadetih ljudi. Zapore zaradi COVID-19 in posledične omejitve gibanja so pri zagotavljanju pomoči prizadetemu prebivalstvu povzročile še dodatne izzive.

Glede na te trende in izzive mora EU dati nov zagon svoji politiki humanitarne pomoči, da bo lahko učinkoviteje obravnavala naraščajoče humanitarne potrebe in podprla ugodnejše okolje za dostavo načelne humanitarne pomoči. Hkrati bo še naprej tesno sodelovala z akterji na področju razvoja in gradnje miru, da bi spodbujala dolgoročne rešitve.

2. Graditi na trdnih temeljih: preizkušena in preverjena načela humanitarne pomoči

¹⁰ UN OCHA, Služba za spremljanje financiranja, <https://fts.unocha.org/>

¹¹ <https://fts.unocha.org/>

¹² Humanitarian Outcomes, podatkovna zbirka o varnosti humanitarnih delavcev, <https://aidworkersecurity.org/incidents/report>

Humanitarna pomoč EU temelji na trdni pravni podlagi ter sklopu temeljnih načel in skupnih ciljev. Še naprej bo strogo spoštovala splošna humanitarna načela človečnosti, nevtralnosti, nepristranskosti in neodvisnosti, kot so zapisana v mednarodnem pravu. Zagotavljanje spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava s strani državnih in nedržavnih akterjev bo še naprej osrednji cilj politike humanitarne pomoči EU.

Evropsko soglasje o humanitarni pomoči¹³ ostaja referenčni okvir za humanitarno delovanje EU. Soglasje skupaj z uredbo o humanitarni pomoči¹⁴ določa posebno naravo in mandat humanitarne pomoči: humanitarna pomoč EU se zagotavlja izključno na podlagi potreb in v skladu z načeli dobrega humanitarnega donatorstva¹⁵. Kot je navedeno tudi v celostnem pristopu zunanje politike EU k reševanju konfliktov in kriz¹⁶, na humanitarno pomoč EU ne vpliva noben politični, strateški, vojaški ali gospodarski cilj. To je bistveno tudi za zagotavljanje pomoči ljudem, ki jih je prizadela kriza v pogosto zapletenih političnih in varnostnih okoljih.

Čeprav je humanitarna pomoč ključni del splošnega odziva EU na krize, EU ohranja posebno naravo svoje humanitarne pomoči, hkrati pa še pogloblja povezavo z razvojno pomočjo EU, reševanjem konfliktov in pobudami za izgradnjo miru.

Pri humanitarnem odzivu bo EU še naprej spoštovala načelo „**ne škoduj**“ prizadetemu prebivalstvu in okolju¹⁷ ter si prizadevala **upoštevati nevarnost konfliktov**, da jih ne bi nenamerno okrepila. Še naprej bo spodbujala in krepila učinkovito humanitarno **civilno-vojaško usklajevanje**, da se zavaruje humanitarni prostor.

Humanitarna pomoč je pogosto glavna oblika pomoči ljudem, ki jih je prizadela kriza. Ker se potrebe povečujejo, proračuni za pomoč pa so izčrpani, je tveganje, da bodo nekateri ljudje in skupnosti prezrti, zelo realno. **EU bo še naprej zagotavljala uravnotežen odziv na potrebe** in bo 15 % svojega prvotnega humanitarnega proračuna še naprej namenjala „**pozabljenim krizam**“.

Nadaljnje vključevanje **zaščite** oseb, ujetih v kriznih razmerah, vključno s preprečevanjem spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola ter spolnega izkoriščanja, zlorab in nadlegovanja ter odzivanjem nanje, bo še naprej pomembna značilnost humanitarne pomoči EU v skladu z akcijskim načrtom EU za enakost spolov¹⁸. EU bo še naprej podpirala svetovno pobudo, imenovano **Poziv k ukrepanju za zaščito pred nasiljem na podlagi spola v izrednih**

¹³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1431445468547&uri=CELEX:42008X0130\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1431445468547&uri=CELEX:42008X0130(01)).

¹⁴ Uredba Sveta št. 1257/96 opredeljuje način zagotavljanja humanitarne pomoči EU; v njej je določeno, da bi morala humanitarna pomoč EU doseči ljudi, ki so jih prizadele nesreče ali konflikti, ne glede na raso, etnično skupino, vero, spol, starost, nacionalnost ali politično pripadnost, in je ne smejo usmerjati politični vidiki niti ni od njih odvisna.

¹⁵ <https://www.ghdinitiative.org/ghd/gns/principles-good-practice-of-ghd/principles-good-practice-ghd.html>

¹⁶ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5413-2018-INIT/sl/pdf>

¹⁷ Evropsko soglasje o humanitarni pomoči poziva k vključitvi okoljskih vidikov v sektorske politike in ukrepe humanitarne pomoči.

¹⁸ https://ec.europa.eu/international-partnerships/news/gender-action-plan-putting-women-and-girls-rights-heart-global-recovery-gender-equal-world_en

razmerah¹⁹. Prav tako bo spoštovala svoje zaveze k hitremu obravnavanju vseh vrst kršitev v sektorju mednarodne pomoči in povečala odgovornost²⁰.

Ljudje bodo še naprej v samem središču humanitarne pomoči EU, s priložnostmi za **smiselno sodelovanje upravičencev do pomoči** pri odločitvah, ki jih zadevajo. EU je zavezana tudi k izpolnjevanju potreb in pravic posebnih skupin, vključno z ženskami, otroki, starejšimi in invalidi. To prispeva k splošni agendi EU za enakost²¹, ki je glavna prednostna naloga Evropske komisije.

Dostop otrok v kriznih okoljih do varnega in neprekinjenega šolanja je ključnega pomena, vendar to še zdaleč ni povsod realnost. Izobraževalne ustanove – in študenti sami – postajajo vse bolj namerna tarča nasilnih napadov, zlasti v Sahelu. Medtem ko so digitalne rešitve in rešitve učenja na daljavo med pandemijo COVID-19 pomagale zagotoviti raven kontinuitete za študente na številnih krajih, je bil dostop do teh priložnosti za številne prejemnike humanitarne pomoči težko dosegljiv, pri čemer se begunski in notranje razseljeni otroci soočajo s posebnimi izzivi pri dostopu do izobraževanja. OZN ocenjuje²², da skoraj 24 milijonom otrok in mladih v humanitarnih kriznih razmerah grozi, da se zaradi COVID-19 ne bodo vrnil v šolo. Dekleta so celo bolj ogrožena, saj neobiskovanje šole pogosto vodi k zgodnjim in prisilnim porokam²³. EU se bo še naprej močno osredotočala na podporo, **namenjeno zaščititi otrok in izobraževanju v izrednih razmerah**, zlasti pa na dostop deklet do izobraževanja v humanitarnih razmerah. Za to prednostno nalogo bo še naprej namenjala vsaj 10 % svojega letnega humanitarnega proračuna (povečanje s samo 1 % leta 2015) in bo v celoti sodelovala pri Deklaraciji o varnih šolah²⁴.

Poleg tega bosta učinkovit **multilateralizem**²⁵ in **usklajevanje pod vodstvom OZN** še naprej osrednjega pomena za humanitarno delovanje EU kot ključna dejavnika, ki omogočata načelen in skladen humanitarni odziv. Poleg tega se bo EU še naprej opirala na močno mrežo

¹⁹ Poziv k ukrepanju (<https://www.calltoactiongbv.com/>) je vodila EU od junija 2017 do decembra 2018, izdala pa je tudi operativne smernice za vključevanje invalidnih oseb v humanitarne ukrepe, ki jih financira: https://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/2019-01_disability_inclusion_guidance_note.pdf

²⁰ EU je podprla „zaveze donatorjev za boj proti spolnemu izkoriščanju in zlorabam ter spolnemu nadlegovanju v sektorju mednarodne pomoči“ in „priporočilo Odbora za razvojno pomoč iz leta 2019 o odpravi spolnega izkoriščanja, zlorab in nadlegovanja pri razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči“.

²¹ „Enakost za vse v vseh pogledih“ je ključna politična prednostna naloga Evropske komisije. Da bi Komisija ta cilj uresničila, je od marca 2020 predlagala vrsto posebnih pobud in strategij za enakost, zlasti v zvezi z enakostjo spolov, invalidnostjo in bojem proti različnim oblikam diskriminacije. Ti vključujejo zlasti akcijski načrt EU za enakost spolov III v zunanjih odnosih; strategijo EU za enakost spolov za obdobje 2020–2025; strategijo EU o pravicah invalidov; strategijo EU za enakost LGBTIQ za obdobje 2020–2025; akcijski načrt EU za boj proti rasizmu za obdobje 2020–2025; strateški okvir EU za enakost, vključevanje in udeležbo Romov za obdobje 2020–2030. (https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/dalli/announcements/union-equality-first-year-actions-and-achievements_en). Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 (<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10101/2020/EN/JOIN-2020-5-F1-EN-ANNEX-1-PART-1.PDF>).

²² Organizacija združenih narodov, *Global Humanitarian Overview 2021 (Globalni humanitarni pregled 2021)*.

²³ Glej poročilo generalnega sekretarja OZN o politiki z naslovom „The impact of COVID-19 on women“ (Vpliv COVID-19 na ženske): <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/04/policy-brief-the-impact-of-covid-19-on-women>; Glej tudi spletno stran Evropskega inštituta za enakost spolov o posledicah COVID-19 glede na spol: <https://eige.europa.eu/topics/health/covid-19-and-gender-equality>

²⁴ Deklaracija o varnih šolah (2015) je medvladna pobuda pod vodstvom Norveške in Argentine, katere namen je okrepiti zaščito izobraževalnih ustanov pred napadi ter zagotoviti neprekinjeno varno izobraževanje med oboroženimi spopadi.

²⁵ Skupno sporočilo o krepitvi prispevka EU k multilateralizmu, ki temelji na pravilih: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021JC0003\(01\)&qid=1614611610310&from=SL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021JC0003(01)&qid=1614611610310&from=SL)

različnih partnerjev, vključno z nevladnimi organizacijami, agencijami OZN, skladi in programi ter drugimi mednarodnimi organizacijami in specializiranimi agencijami držav članic EU. Sodelovanje s temi različnimi partnerji je bistveno za doseganje sprememb in kakovostnih rezultatov na terenu.

3. Obravnava naraščajočih potreb in zmanjšanje vrzeli v financiranju

3.1 Zagotavljanje boljših rezultatov: povečanje učinkovitosti in uspešnosti ter spodbujanje inovacij in zmogljivosti

Glavni donatorji in organizacije za humanitarno pomoč so že leta 2016 na svetovnem humanitarnem vrhu priznali strukturni izziv, ki ga predstavljajo naraščajoče potrebe in omejena baza virov. Dogovorili so se o „velikem dogovoru“ glede prilagoditve delovne prakse donatorjev in organizacij za pomoč, da bi dosegli čim večjo učinkovitost in učinek²⁶. Osrednje zamisli, na katerih temelji veliki dogovor, so bolj utemeljene in nujnejše kot kdaj prej: **prožnost donatorjev**, da se humanitarnim partnerjem omogoči pravočasen in prilagojen odziv, hkrati pa se uskladijo pogosto obremenjujoče zahteve glede poročanja različnih donatorjev. V zameno so humanitarne organizacije **obnovile svojo zavezanost usklajenim ocenam potreb, odgovornosti** do upravičencev in davkoplačevalcev, **preglednosti in prepoznavnosti** donatorske pomoči ter zagotavljanju, da največji možni delež sredstev doseže ljudi, ki potrebujejo pomoč. Hkrati je bistveno, da se sredstva lahko hitro sprostijo v okviru odziva na nepredvidene izredne razmere (kot se je pokazalo s COVID-19) in pogostejše nenadne naravne nesreče, kot so tiste, ki jih povzročijo podnebne spremembe. EU si bo prizadevala za nadaljnjo posodobitev svojih mehanizmov financiranja, da bi svojim humanitarnim partnerjem zagotovila **večjo operativno prožnost**, hkrati pa povečala **dodano vrednost in prepoznavnost pomoči EU**.

Čeprav se večina humanitarne pomoči EU dodeli letno, je Evropska komisija izvedla večletna in večdržavna „programska partnerstva“, tudi z Mednarodnim odborom Rdečega križa²⁷. Namen teh partnerstev je humanitarnim partnerjem zagotoviti večjo prožnost ter zanje in za Komisijo zmanjšati upravno breme, hkrati pa čim bolj povečati učinek financiranja in prepoznavnost EU. Ta pilotni pristop bo razširjen na subjekte in agencije OZN ter druge mednarodne organizacije.

Na splošno **bo EU še naprej spodbujala razvoj in uvajanje inovativnih rešitev**, ki zagotavljajo učinkovitejšo, stroškovno učinkovito, okolju prijazno in podnebju prilagojeno pomoč²⁸.

Denarni transferji so zdaj splošno priznani kot najučinkovitejši in najuspešnejši način za pomoč ljudem, ki so jih prizadeli konflikti ali nesreče. EU se že dolgo zavzema za uporabo denarne pomoči v humanitarnih okoljih, kadar koli je to mogoče in primerno²⁹. Sodelovala je tudi s ključnimi partnerji, da bi zagotovila, da največji možni delež sredstev, zagotovljenih za program denarne pomoči, doseže končne upravičence.

Digitalna sredstva so ključna za varno dostavo denarnih transferjev. Če so na voljo, imajo lahko pomembno vlogo tudi pri uvajanju učenja na daljavo za izobraževanje v izrednih

²⁶ Glej poročilo skupine na visoki ravni za humanitarno financiranje: *Preveč pomembno, da bi propadlo – obravnavanje vrzeli v financiranju humanitarne pomoči*, in <https://agendaforhumanity.org/initiatives/3861>.

²⁷ Te vključujejo ACTED-FR, Save The Children-DK, Concern-IRL in mednarodni odbor za reševanje-DE.

²⁸ Na primer z nagrado Evropskega sveta za inovacije za cenovno dostopno visoko tehnološko rešitev za humanitarno pomoč, ki je med drugim podpirala projekte, ki skupnostim in beguncem zagotavljajo pametne rešitve za cenovno dostopno energijo, zdravstvo in zdravstveno oskrbo. Podrobneje: https://ec.europa.eu/research/eic/index.cfm?pg=prizes_aid

²⁹ Sklepi Sveta o denarni pomoči: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10184-2015-INIT/sl/pdf>.

razmerah v skladu z akcijskim načrtom za digitalno izobraževanje³⁰ ter pri vzpostavljanju sistemov zgodnjega opozarjanja na nesreče, spremljanju razseljevanja in ocenjevanju potreb na daljavo. EU bo v svojih humanitarnih dejavnostih še **razširila uporabo varnih in učinkovitih digitalnih orodij**, zlasti na **programe mreže socialne varnosti, odporne na pretrese**, kot je mreža socialne varnosti v sili³¹ v Turčiji (največji humanitarni program v zgodovini EU), **teromogočila povezljivost prejemnikov pomoči** ob polnem spoštovanju zahtev glede varstva podatkov³².

Podpora lokalnim reševalcem

Lokalne skupnosti in organizacije se v krizi običajno odzovejo prve ter imajo ključno vlogo pri zagotavljanju hitre, kakovostne in stroškovno učinkovite pomoči ljudem v stiski. Med izbruhom COVID-19 so bili lokalni akterji pogosto prvi, ki so se odzvali in zapolnili praznino, ki so jo pustili odhajajoči mednarodni akterji. Pandemija je poudarila tudi pomen lokalnega znanja in razumevanja okoliščin, potrebnih za lažje sprejemanje pomoči in pospeševanje sposobnosti ukrepanja.

„Veliki dogovor“ je vključeval trdno zavezo donatorjev in mednarodnih agencij za pomoč, **da bodo več sredstev namenili neposredno lokalnim reševalcem**. Vendar pa je dotok finančnih sredstev lokalnim akterjem in nacionalnim nevladnim organizacijam ovirala obveznost številnih donatorjev glede usklajevanja te zaveze z regulativnimi zahtevami, zahtevami glede preglednosti in odgovornosti, zlasti v konfliktnih razmerah, v katerih bi lahko bilo spremljanje finančnih sredstev težavno.

Komisija si bo prizadevala za okrepitev podpore EU za lokalizacijo ob upoštevanju posebnosti držav in okoliščin ter z uporabo različnih instrumentov v skladu s povezavo med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom vzdolž štirih osi:

- a) vlaganje v krepitev lokalnih zmogljivosti na podlagi izkušenj s pobudami, kot je sklad za lokalno pobudo v Turčiji (LIFT), ki zagotavlja tehnično in finančno podporo lokalnim reševalcem, da bi pomoč dosegla begunce in gostiteljske skupnosti;
- b) prednostna obravnava okolju prijaznih in lokalnih naročil humanitarne pomoči;
- c) podpiranje lokaliziranih modelov financiranja, kot so večstranski združeni mehanizmi financiranja z močnim poudarkom na lokalnem odzivu;
- d) spodbujanje konzorcijev, ki temeljijo na enakopravnih partnerstvih, deljeni odgovornosti ter financiranju med mednarodnimi in lokalnimi akterji.

EU v skladu s svojimi zavezami v okviru „velikega dogovora“ v Južnem Sudanu in Ukrajini na pilotni osnovi prispeva v združena sredstva³³ ZN za posamezne države. Ta sredstva mednarodnim donatorjem omogočajo zagotavljanje posredne podpore lokalnim in nacionalnim nevladnim organizacijam, vključno s spodbujanjem njihovega sodelovanja v mehanizmi za humanitarno usklajevanje na državni ravni.

³⁰ https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/deap-communication-sept2020_en.pdf

³¹ https://ec.europa.eu/echo/essn_en

³² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>.

³³ <https://www.unocha.org/our-work/humanitarian-financing/country-based-pooled-funds-cbpf>

Cilj: Spodbujati prožne in učinkovite humanitarne ukrepe in mehanizme financiranja.

Ključni ukrepi:

- Razširitev večletnih in prožnih ureditev financiranja s humanitarnimi partnerji – v povezavi z razvojnimi instrumenti, kadar je mogoče predvideti pristop povezanosti – in poenostaviti/harmonizirati zahteve glede poročanja v skladu z „velikim dogovorom“, hkrati pa zagotoviti, da se ocene potreb uskladijo med agencijami ter da se okrepijo odgovornost, učinkovitost in prepoznavnost podpore EU.
- Povečanje podpore EU lokalnim reševalcem, vključno z razširjeno uporabo združenih sredstev za posamezne države in drugih mehanizmov financiranja, ki dajejo prednost lokalnim akterjem.
- Razvoj smernic za spodbujanje enakopravnih partnerstev z lokalnimi reševalci.
- Spodbujanje humanitarnih partnerjev k nadaljnji uporabi digitalnih orodij, tudi s skupnimi prizadevanji za vzpostavitev ugodnega okolja.
- Razvoj posebnih smernic za razširitev uporabe digitalnega denarja in zagotovitev dostopa prejemnikov pomoči do digitalnih rešitev v okviru revizije tematske politike o denarnih transferjih.
- Podpora, povečanje in spodbujanje naložb v dokazane, stroškovno učinkovite in tehnološke rešitve za humanitarne pomoči, tudi na podlagi nagrad Evropskega sveta za inovacije za leto 2020³⁴.

3.2 Zapolnjevanje vrzeli: zmogljivost za evropski humanitarni odziv

Čeprav bodo humanitarne pomoči EU še naprej zagotavljali humanitarni partnerji EU, **so situacije, v katerih ima EU jasno dodano vrednost za neposredno posredovanje**, na primer, ko je treba zapolniti začasne vrzeli, kadar so običajni mehanizmi dostave ali razpoložljive zmogljivosti humanitarnih organizacij ali nacionalnih organov morda neučinkoviti ali jih ni³⁵. V takih primerih bi **zmogljivost za evropski humanitarni odziv** v skladu z uredbo EU o humanitarni pomoči in financirana iz proračuna EU za humanitarne pomoči omogočila EU, da podpre države članice in humanitarne partnerje EU pri hitrem dostavljanju pomoči.

Ta zmogljivost bi se opirala na izkušnje, pridobljene med pandemijo COVID-19, vključno z uporabo letov za repatriacijo za prevoz humanitarnega tovora in z vzpostavitvijo humanitarnega zračnega mostu³⁶ EU v okviru pristopa Ekipe Evropa, da bi podprli dostavo osnovne humanitarne pomoči.

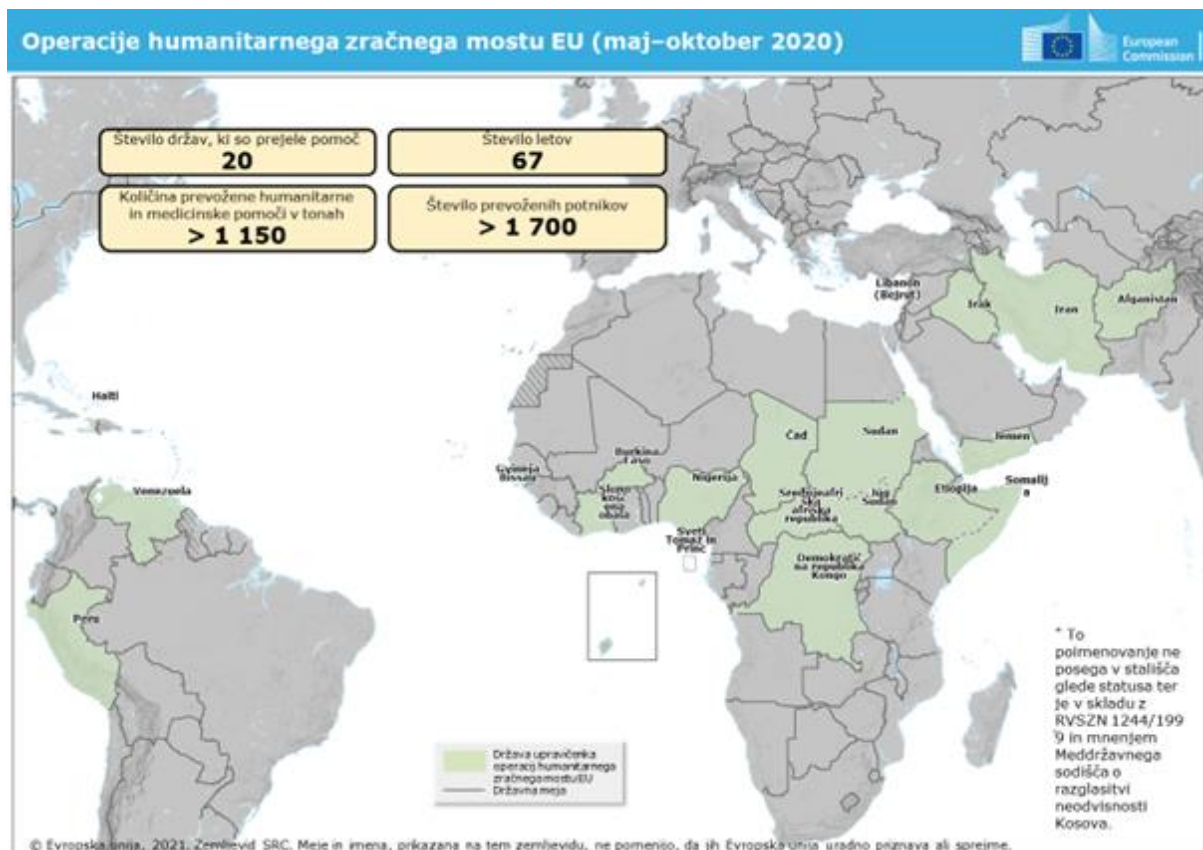
EU je med majem in oktobrom 2020 uspešno zaključila 67 operacij **humanitarnega zračnega mostu EU** v 20 državah na štirih celinah. V okviru te pobude, ki se financira iz proračuna EU za humanitarne pomoči, je bilo razposlanih 1 150 ton nujnega medicinskega in humanitarnega tovora ter prepeljanih 1 700 medicinskih in humanitarnih delavcev in drugih potnikov.

³⁴ https://ec.europa.eu/research/eic/index.cfm?pg=prizes_aid

³⁵ Na humanitarne odzive so močno vplivale motnje v prometu in dobavni verigi ter omejitve potovanj in zapore po vsem svetu v zgodnjih fazah pandemije COVID-19.

³⁶ https://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid/humanitarian-air-bridge_en

Ta zmogljivost bo dopolnjevala delovanje **mehanizma Unije na področju civilne zaščite** in bo odvisna od operativne pripravljenosti **Centra EU za usklajevanje nujnega odziva**³⁷. S tem si bo Unija prizadevala za nadaljnje omogočanje humanitarnega delovanja partnerjev EU in držav članic, ki se bo izvajalo v tesnem sodelovanju s slednjimi. Ta zmogljivost bo po potrebi namenjena olajšanju logistike, vključno s prevozom, omogočanju združevanja virov ter olajšanju njihove uporabe in začetnih operacij na terenu. Ponujala bi lahko na primer storitve logistične ocene, podporo za začetno izvajanje, podporo pri naročilih, kopičenje zalog, prevoz in/ali razdeljevanje sredstev za pomoč, vključno s cepivi proti COVID-19, in njihovo dostavo v nestabilnih državah³⁸. Prav tako bi lahko dodatno okrepila zmogljivosti EU za zdravstveno odzivanje v prihodnjih izrednih zdravstvenih razmerah na podlagi obstoječe evropske zdravstvene enote in po potrebi v sodelovanju s prihodnjo projektno skupino EU za zdravje³⁹, ki bo ustanovljena pod vodstvom Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) za pomoč pri lokalnem odzivanju na izbruhe nalezljivih bolezni v sinergiji z mehanizmom Unije na področju civilne zaščite ter za krepitev pripravljenosti v državah članicah in tretjih državah. Poleg tega bodo ta prizadevanja dopolnjevala tudi druge pobude EU, ki lahko prispevajo k podpiranju humanitarnih ukrepov EU, kot je prispevek prostovoljcev prek evropske solidarnostne enote, ki zagotavlja enotno vstopno točko za solidarnostne aktivnosti po vsej Uniji in zunaj nje⁴⁰.

³⁷ https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/emergency-response-coordination-centre-ercc_en

³⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-united-front-beat-covid-19_en.pdf

³⁹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/proposal-mandate-european-centre-disease-prevention-control_en.pdf

⁴⁰ https://europa.eu/youth/solidarity_sl

Cilj: Zagotoviti, da se humanitarna pomoč EU lahko dostavi hitro in učinkovito tistim, ki jo potrebujejo.

Ključni ukrep:

- *Po potrebi razvoj zmogljivosti za evropski humanitarni odziv za zapolnitev vrzeli, ki bo državam članicam EU in humanitarnim partnerjem omogočila hitro dostavo humanitarne pomoči ob usklajevanju in dopolnjevanju mehanizma Unije na področju civilne zaščite.*

3.3 Večji poudarek na podnebnih vplivih in okoljskih dejavnikih: zavzemanje, pripravljenost in predvidevanje

Pripravljenost na nesreče je že sestavni del humanitarnega odziva EU z namenskim proračunom in ključni element dolgoročne agende EU za zmanjševanje tveganja nesreč. Vendar vse večji učinki podnebnih sprememb in degradacije okolja ogrožajo uspeh samega humanitarnega delovanja⁴¹. Poleg tega, da zastrujejo naravne nesreče, so podnebne spremembe tudi multiplikator groženj⁴², ki zapletajo in podaljšujejo konfliktno razmere, zaradi česar so humanitarne potrebe še večje kot sicer. Zato je pomembno zagotoviti, da se podnebni in okoljski vidiki (vključno z ozaveščanjem o tveganjih) upoštevajo pri humanitarnih ukrepih, kjer koli in kadar koli je to zagotovljeno, s posebnim poudarkom na podpori prilagajanju podnebnim spremembam in okoljski odpornosti v okviru humanitarnega načrtovanja v državah in regijah, najbolj izpostavljenih nesrečam.

Zlasti na predvidevanju zasnovani pristopi⁴³ k humanitarnemu ukrepanju lahko pomagajo okrepiti odpornost skupnosti, vključno s prisilno razseljenimi skupinami, v regijah, ki so izpostavljene nevarnostim, povezanim s podnebjem, in drugim nevarnostim. Učinkovitost takih pristopov je odvisna od pridobivanja dovolj zanesljivih informacij prek sistemov zgodnjega opozarjanja⁴⁴, vključno s kazalniki ali drugimi merili za sprožitev ukrepov. EU bo na podlagi več partnerstev s podnebnimi in znanstvenimi skupnostmi **razširila uporabo teh pristopov**. EU bo v letu 2022 izkoristila tudi predsedovanje platformi za razseljene osebe zaradi nesreč, da bi spodbudila svetovna prizadevanja za zaščito ljudi, razseljenih zaradi nesreč in podnebnih sprememb.

Napovedi, ki jih je julija 2020 zagotovil globalni sistem za obveščanje o poplavah v okviru storitve EU Copernicus za ravnanje v izrednih razmerah (orodje, ki je na voljo mehanizmu Unije na področju civilne zaščite), so humanitarnim partnerjem v Bangladešu⁴⁵ omogočile, da so se hitro odzvali na hude poplave in zagotovili denarno pomoč 3 300 družinam na najbolj prizadetih območjih.

⁴¹ V prvi polovici leta 2020 je bilo približno 10 milijonov ljudi razseljenih predvsem zaradi nevarnosti in nesreč, povezanih z vremenom, zlasti v južni in jugovzhodni Aziji ter Afriškem rogu, Svetovna meteorološka organizacija, 2020.

⁴² Sklepi Sveta o podnebni in energetski diplomaciji: <https://www.consilium.europa.eu/media/48057/st05263-en21.pdf>. Kažipot za podnebne spremembe in obrambo: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12741-2020-INIT/en/pdf>

⁴³ Ukrepi, na podlagi predvidevanj, vključujejo vnaprejšnje načrtovanje zgodnjih ukrepov, na podlagi katerih je mogoče hitro izplačati finančna sredstva, preden se zgodi naravna nesreča ali nesreča, ki jo povzroči človek, ali se doseže kateri koli drug sprožilec za ukrepanje. Pomembna je tudi za druge vrste predvidenih izrednih razmer, ne le za tiste, ki so povezani s podnebnimi spremembami.

⁴⁴ <https://www.undrr.org/terminology/early-warning-system>

⁴⁵ Ukrepi, ki jih izvajajo Mednarodna federacija društev Rdečega križa in Rdečega polmeseča, bangladeški Rdeči polmeseč in Svetovni program za hrano.

Nesreče glede na vrsto (1980-2019)

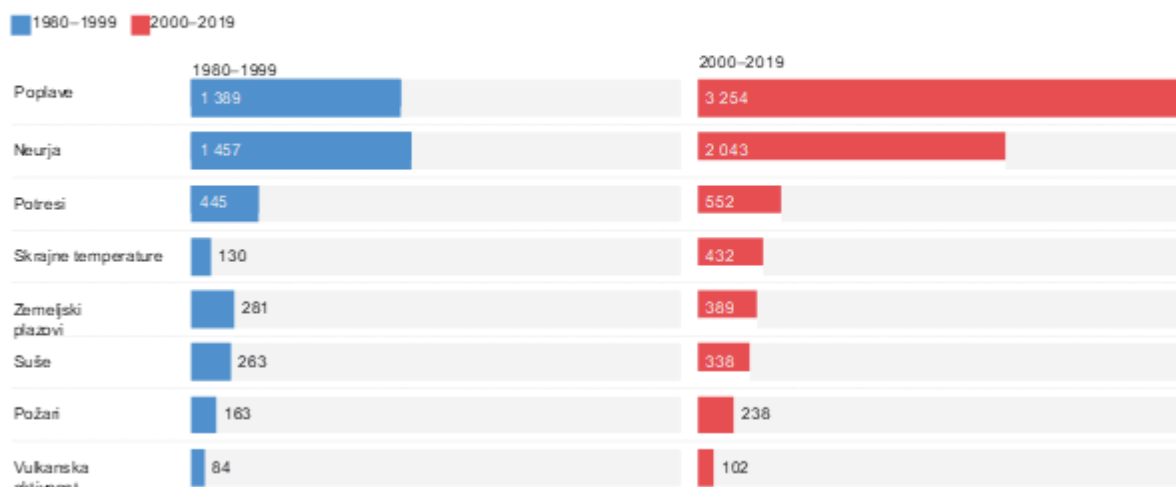

Diagram: Globalni humanitarni pregled OZN za leto 2021 • Vir: CRED / UNDRR

Kljub vse večjemu humanitarnemu vplivu podnebnih sprememb veliko premalo svetovnega financiranja za podnebne ukrepe doseže najranljivejše države⁴⁶. Nujno so potrebna dodatna mednarodna finančna sredstva iz javnih in zasebnih virov za prilagajanje podnebnim spremembam. Da bi se izognili večjemu pritisku na humanitarni sistem, si bo EU **prizadevala za to, da se znatno več sredstev za podnebne ukrepe usmeri v krepitev odpornosti in prilagoditev, kjer je to najbolj potrebno**. To pa je lahko učinkovito le s celostnim pristopom k odpornosti na podnebne spremembe in okolje, ki združuje humanitarne in razvojne akterje ter akterje na področju izgradnje miru s poudarkom na preprečevanju in pripravljenosti, pri čemer se opira na strokovno znanje podnebne in okoljske politike ter znanstvenih skupnosti⁴⁷.

Čeprav za humanitarno pomoč v večletnem finančnem okviru EU za obdobje 2021–2027 ne velja cilj 30-odstotnega vključevanja podnebnih ukrepov, kljub temu prispeva k podnebnim ukrepom. Kot prispevek k splošnim prizadevanjem za spremljanje odhodkov EU, povezanih s podnebjem, bo Komisija to **spremljanje** prostovoljno **uporabila za humanitarno pomoč EU**.

Humanitarni donatorji in akterji bi morali biti zgled. EU bo zato **podpirala tudi prizadevanja humanitarnih partnerjev na področju zmanjšanja njihovega okoljskega odtisa**. Hkrati bo Komisija **nadaljevala proces „ekologizacije“ svoje humanitarne terenske mreže (ECHOField) in sedežev**⁴⁸ v podporo **evropskemu zelenemu dogovoru**⁴⁹.

***Cilj:** Nadalje vključevati vplive podnebnih sprememb in okoljskih dejavnikov v politiko in prakso humanitarne pomoči ter krepiti usklajevanje z akterji na področju razvoja, varnosti in podnebja/okolja, da se okrepi odpornost ranljivih skupnosti.*

⁴⁶ V skladu s poročilom IFRC o svetovnih nesrečah za leto 2020 nobena od 20 držav, ki so najbolj ranljive za podnebne spremembe in s podnebjem povezane nesreče, ni bila med 20 največjimi prejemnicami sredstev za prilagajanje podnebnim spremembam na prebivalca.

⁴⁷ Na primer v okviru sodelovanja s Svetovno meteorološko organizacijo.

⁴⁸ Del podnebno nevtralnih zavez Komisije.

⁴⁹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sl

Ključni ukrepi:

- Znatno povečanje deleža sredstev za podnebne ukrepe, namenjenih krepitvi odpornosti in prilagajanju v državah in regijah, ki so najbolj izpostavljene nesrečam, v skladu z novo strategijo EU za prilagajanje podnebnim spremembam ter kot del pristopa povezave med humanitarno pomočjo, razvojem in mirom.
- Krepitev podnebne in okoljske odpornosti ranljivih skupin prebivalstva s pristopom povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom ter zagotavljanje razširjanja in izvajanja novih smernic o pripravljenosti na nesreče med humanitarnimi partnerji EU v tesnem sodelovanju z razvojnimi in podnebnimi akterji.
- Nadaljnji razvoj in uporaba pristopov, ki temeljijo na tveganju, vključno s financiranjem tveganja, ter okrepitev ukrepov na podlagi predvidevanja v različnih humanitarnih okoljih in regijah.
- Priprava smernic in usposabljanja za humanitarne partnerje EU o ekologizaciji humanitarne pomoči, da bi zmanjšali podnebni in okoljski odtis humanitarne pomoči.
- Spremljanje odhodkov, povezanih s podnebjem, v skladu z uredbo EU o humanitarni pomoči.

3.4 Skupno uresničevanje: razširitev baze virov, obravnavanje temeljnih vzrokov za krize in – nazadnje – zmanjšanje potreb

Odpravljanje temeljnih vzrokov in spodbujanje povezave med humanitarno pomočjo, razvojem in mirom

Cilj humanitarne pomoči je **zagotoviti nujno pomoč ljudem, ki so jih prizadele krize**. Humanitarna pomoč sama po sebi ne odpravi in tudi ne more odpraviti kompleksnega ozadja vzrokov za konflikte in druge krize, tudi če so socialno-ekonomske, povezane z upravljanjem ali okoljskimi vprašanji. Vse te dejavnike bi bilo treba še naprej obravnavati celostno – z **obravnavanjem izzivov upravljanja, spoštovanjem temeljnih pravic prebivalstva, upoštevanjem neenakosti, zagotavljanjem dostopa do osnovnih storitev, pravosodja, gospodarskih priložnosti in varnosti ter reševanjem podnebnih in okoljskih izzivov**. Mednarodna podpora v kriznih razmerah bo imela trajen učinek le, če bo tesno povezana z močno zavezo nacionalnih in lokalnih oblasti, da se ljudi postavi v središče teh prizadevanj, in sicer z bojem proti izključenosti, varstvom pravic in zagotavljanjem odgovornosti. To mora biti bistvo pristopa EU h konfliktom in krizam.

EU bo v okviru teh prizadevanj **okrepila prizadevanja za povezavo humanitarne pomoči z razvojem in izgradnjo miru**. Humanitarna pomoč ni zasnovana kot dolgoročna rešitev za potrebe ljudi, ki so jih prizadele krize. S povezavo med humanitarno pomočjo, razvojem in mirom bo EU uporabila vse instrumente, potrebne ne samo za obravnavanje kratkoročnih potreb, ampak tudi za zagotavljanje dolgoročnih rešitev, in v konfliktih prispevala k vzpostavitvi trajnega miru. To vključuje **skupne analize in okvire za operativno odzivanje ter pristop, ki upošteva nevarnost konfliktov**, da jih zunanja pomoč ne bi nenamerno okrepila.

Pristop povezanosti je zdaj realnost v zunanji pomoči EU v številnih nestabilnih državah, kjer obstaja nevarnost konfliktov. To vključuje šest pilotnih držav v okviru pristopa povezave EU, uvrščenih na seznam leta 2017 (Čad, Irak, Mjanmar, Nigerija, Sudan in Uganda), in druge

okolščine (npr. skupni okvir za humanitarno pomoč, razvoj in mir v odziv na krizo v Siriji v Libanonu in Jordaniji). Primeri zajemajo:

- podpiranje mrež socialne varnosti, oblikovanih v tesnem sodelovanju med humanitarnimi in razvojnimi akterji;
- usklajeno podporo za pripravljenost na nesreče in odpornost v okviru razvojnega in humanitarnega financiranja (zlasti v regijah, ki so jih močno prizadeli degradacija tal, pomanjkanje vode in podnebne spremembe, kot je Sahel);
- večjo pozornost zaščiti civilistov;
- prizadevanje za strukturne reforme za odpravo temeljnih vzrokov nasilja;
- spodbujanje dolgoročnih rešitev na področju prisilnega razseljevanja v skladu s sporočilom EU iz leta 2016 „Dostojno življenje“⁵⁰ in globalnim dogovorom o beguncih⁵¹.

Stalna prisotnost konfliktov in socialno-ekonomski učinek COVID-19 sta samo povečala potrebo po razširitvi teh prizadevanj – predvsem prek še tesnejšega sodelovanja med EU, njenimi državami članicami, njihovo diplomatsko mrežo, finančnimi institucijami, vključno z nacionalnimi razvojnimi bankami in izvajalskimi agencijami, pa tudi z Evropsko investicijsko banko in Evropsko banko za obnovo in razvoj, **na podlagi pristopa Ekipe Evropa**⁵². Glede na dramatične posledice pandemije na teh področjih bodo posebna prizadevanja namenjena zanesljivi preskrbi s hrano, zdravju in izobraževanju. **EU bo na podlagi pozitivnih izkušenj iz programskega obdobja 2014–2020 še naprej krepila sinergije in dopolnjevanja med različnimi akterji in službami EU**, pri tem pa spoštovala humanitarna načela.

Cilj: Zagotoviti sodelovanje na področju humanitarnih, razvojnih, mirovni in drugih politik za tesnejše povezovanje nujne pomoči in dolgoročnih rešitev, da bi zmanjšali potrebe in odpravili temeljne vzroke konfliktov in kriz.

Ključni ukrepi:

- Izvajanje sistematičnih skupnih analiz EU o tveganjih, potrebah, ranljivostih in strukturnih dejavnikih krize ter po potrebi skupno načrtovanje politik EU, ob upoštevanju povezave med humanitarno pomočjo, razvojem in mirom.
- Okrepitev mehanizmov usklajevanja na terenu v okviru humanitarnih, razvojnih in mirovni ukrepov EU, da se zagotovijo skupni in skladni rezultati ob podpori delegacij EU in področnih uradov ECHO. Tesno sodelovanje v tem okviru z državami članicami EU na podlagi pristopa Ekipe Evropa.
- Izvajanje učinkovitih povezav med različnimi humanitarnimi, razvojnimi in mirovnimi ukrepi ter uporaba obstoječih orodij, kot je politični dialog, za krepitev nacionalnih in lokalnih zmogljivosti, vključno z zmogljivostjo nedržavnih organov, za zagotavljanje osnovnih storitev in podporo krepitvi odpornosti.
- Razširjanje podpore za mreže socialne varnosti, ki se odzivajo na pretrese in temeljijo na denarni pomoči.

⁵⁰ „Dostojno življenje“ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016DC0234&from=SL>

⁵¹ <https://www.unhcr.org/the-global-compact-on-refugees.html>

⁵² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint_communication_global_eu_covid-19_response_en.pdf

- *Uporaba političnega in diplomatskega udejstvovanja EU ter vseh razpoložljivih instrumentov za preprečevanje kriz, reševanje konfliktov in izgradnjo miru, s sočasno okrepitevijo prizadevanj za podporo za humanitarne operacije, da se olajšata dostop in spoštovanje humanitarnih načel, zaščite civilistov in mednarodnega humanitarnega prava.*
- *Spodbujanje učinkovitega civilno-vojaškega usklajevanja na vseh ustreznih področjih kot okvira za zaščito humanitarnega prostora, preprečevanje podvajanja, zmanjšanje nedoslednosti ter čim večje povečanje morebitnih sinergij z varnostnimi in obrambnimi akterji.*
- *Vzpostavitev sinergij z mirovnim posredovanjem in prizadevanji EU za preprečevanje konfliktov ob polnem spoštovanju humanitarnih načel, da bi okrepili prizadevanja za ublažitev trpljenja.*
- *Vključevanje izobraževanja v prednostna področja za povezavo med humanitarno pomočjo, razvojem in mirom, da bi skupaj s sektorji, kot so zdravstvo, varna preskrba s hrano, pripravljenost na nesreče in odpornost proti podnebnim spremembam, pomagali premostiti svetovno vrzel na področju izobraževanja.*

Razširjanje baze virov v Evropi in zunaj nje

Dramatično povečanje obsega in resnosti humanitarnih kriz v zadnjih letih je izziv za človeštvo kot celoto. Med pandemijo COVID-19 je postalo še bolj nujno, da nihče ni prezrt. Ključna priporočila skupine na visoki ravni za humanitarno financiranje, ki jo je leta 2015 sklical generalni sekretar ZN, so v letu 2021 še pomembnejša⁵³: **nujno je treba nameniti več sredstev za obravnavo znatno povečanih humanitarnih potreb.**

Kljub temu je **baza virov za humanitarno pomoč še vedno zaskrbljujoča ozka.** Leta 2020 so trije največji donatorji (Združene države Amerike, Nemčija in Evropska komisija) zagotovili 62 % sporočenih humanitarnih sredstev na svetovni ravni. V EU samo štiri države članice in Evropska komisija zagotavljajo približno 90 % finančnih sredstev za humanitarno pomoč⁵⁴. Čeprav so številne države v zadnjih letih okrepile humanitarno financiranje, vključno z nekaterimi državami članicami EU, obstaja veliko možnosti za razširitev seznama donatorjev in zvišanje prispevkov obstoječih donatorjev, da bi se odzvali na skupna svetovna prizadevanja, ki so nujno potrebna.

Glede na navedeno bi morala EU **okrepiti svoja prizadevanja za bistveno okrepljeno humanitarno financiranje** in boljše delitev odgovornosti med donatorji, vključno z državami članicami EU. EU bi morala v sodelovanju z državami članicami in drugimi donatorji humanitarne pomoči, kot so Združene države Amerike, izkoristiti svoje dvostransko, regionalno in večstransko sodelovanje s tradicionalnimi in novimi donatorji (zlasti tistimi, katerih vpliv v svetovnem gospodarstvu se je v zadnjih letih močno povečal, kot so Kitajska in zalivske države), da bi spodbudila višje ravni financiranja in bolj sistematično podporo globalnemu humanitarnemu sistemu. Ta prizadevanja bi morala temeljiti na obstoječem cilju 0,7 % bruto nacionalnega dohodka⁵⁵ za uradno razvojno pomoč in ga upoštevati, spodbujati pa bi morala tudi okrepljene zaveze glede financiranja

⁵³ <https://reliefweb.int/report/world/high-level-panel-humanitarian-financing-report-secretary-general-too-important-fail>

⁵⁴ <https://fts.unocha.org/global-funding/overview/2020>

⁵⁵ https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf

humanitarne pomoči, sorazmerne z velikim povečanjem humanitarnih potreb in potreb v zadnjih letih. Ta prizadevanja bi morala spremljati zbiranje podpore za spoštovanje humanitarnih načel, dobro humanitarno donatorstvo in mednarodno humanitarno pravo.

EU in ZDA so vzpostavile tesno partnerstvo na področju humanitarne pomoči, ki temelji na dialogu ter sodelovanju pri specifičnih krizah in tematskih vprašanjih. Na podlagi teh tesnih odnosov si lahko EU in ZDA skupaj prizadevajo za boljšo delitev odgovornosti med donatorji pri podpiranju svetovnega humanitarnega sistema v skladu z novo čezatlantsko agendo za globalne spremembe⁵⁶.

EU bi morala preučiti tudi načine za boljše spodbujanje in vključevanje **zasebnega sektorja** v zagotavljanje storitev za ljudi, ki so jih prizadele humanitarne krize, kadar je to primerno. Humanitarni akterji so v zadnjih letih sprožili številne inovativne pobude za pionirska orodja, kot so obveznice s humanitarnim učinkom. Precejšen napredek je bil dosežen pri uporabi zavarovanja in pozavarovanja za tveganja nesreč. Vendar pa lahko EU stori več za povečanje dodatnega financiranja s tesnejšim sodelovanjem z zasebnim sektorjem v podporo humanitarnemu odzivu.

Komisija si bo na podlagi obsežnega določanja obsega, h kateremu je prispevala v večstranskem okviru⁵⁷, prizadevala za uvedbo inovativnih metod financiranja v svoj nabor humanitarnih orodij in bo dejavno spodbujala udeležbo zasebnega sektorja pri humanitarnem financiranju.

Cilj: Znatno povečati bazo virov za humanitarne ukrepe.

Ključni ukrepi:

- *Ob opozarjanju na zavezo EU, da bo zagotovila 0,7 % bruto nacionalnega dohodka za uradno razvojno pomoč, si z državami članicami prizadevati za okrepitev zavez glede financiranja humanitarne pomoči, sorazmernih s strmo rastjo humanitarnih potreb in potreb v zadnjih letih.*
- *Okrepitev sodelovanja EU s tradicionalnimi in novimi državami donatorkami, da se opozori na skupno odgovornost za podporo humanitarnemu odzivu in da se bolj sistematično vključi v politični dialog EU z zadevnimi tretjimi državami. Okrepitev ali oblikovanje zavezništev na svetovni ravni s podobno mislečimi državami za spodbujanje svetovne humanitarne agende.*
- *Začetek pilotne pobude za mešano financiranje iz humanitarnega proračuna EU, da bi v letu 2021 sprožila dodatna sredstva iz zasebnega sektorja v humanitarnem okviru.*

4. Podpora ugodnejšemu okolju za humanitarno pomoč

4.1 Zavzemanje za spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava

Mednarodno humanitarno pravo je sklop mednarodno dogovorjenih in splošno priznanih pravil za omejitev učinkov oboroženih spopadov ter zaščito civilistov in drugih, ki ne

⁵⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0022>

⁵⁷ Na primer v okviru sopredsedovanja pobudi za dobro humanitarno donatorstvo (2018–2021) ali kot članica pobude za vlaganje v humanitarno pomoč in odpornost (<https://www.weforum.org/projects/humanitarian-investing-initiative?emailType=Newsletter>).

sodelujejo v sovražnostih. **Spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava** je pomemben cilj sam po sebi; je tudi predpogoj za učinkovito humanitarno pomoč in lahko celo odpravi potrebe po taki pomoči. Danes so kršitve teh pravil ponavljajoč se pojav. Civiliste, vključno s humanitarnimi delavci ali zdravstvenimi delavci, prepogosto namerno napadajo bojevnik.

EU je oblikovala smernice za spodbujanje spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava⁵⁸ in zagotavlja podporo za usposabljanje vojaških in varnostnih sil ter diplomatskega osebja. To se bo nadaljevalo v okviru novih zunanjih instrumentov EU (za obdobje 2021–2027). **EU bi morala spodbujanje in uporabo mednarodnega humanitarnega prava še naprej dosledno postavljati v središče svojega zunanjega delovanja.** V zvezi s tem bo EU še naprej odločno podpirala vlogo Mednarodnega odbora Rdečega križa v njegovem mandatu za učinkovito uporabo mednarodnega humanitarnega prava.

Resne kršitve mednarodnega humanitarnega prava bi bilo treba dosledno obsojati v okviru usklajenega pristopa EU. Treba bi bilo okrepiti spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava kot dela zunanjih instrumentov EU, tudi s potrebno skrbnostjo. EU bi morala svojo politično in gospodarsko težo izkoristiti tudi za spodbujanje spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava s strani partnerskih držav, na primer prek svojih političnih dialogov in dialogov o človekovih pravicah, pa tudi v trgovinskih odnosih in odnosih pomoči s partnerskimi državami, kadar je to ustrezno.

Vse pogostejša uporaba sankcij – zlasti enostranskih sankcij držav, ki niso članice EU, pri čemer imajo nekatere od njih ekstrateritorialne razsežnosti – prav tako otežuje dostavo humanitarne pomoči in ovira načelno humanitarno delovanje. Ker si banke in druge finančne institucije prizadevajo zmanjšati svojo izpostavljenost s krčenjem ali prenehanjem svojih dejavnosti v jurisdikcijah, za katere veljajo sankcije, postajajo humanitarne transakcije težje ali celo nemogoče. Čeprav so omejevalni ukrepi EU ciljno usmerjeni in niso namenjeni oviranju zagotavljanja humanitarne pomoči, vključujejo številne **obveznosti**, katerih kršitev lahko pripelje do sodnih postopkov, vključno s kazenskimi sankcijami na nacionalni ravni.

EU je začela dejavnosti ozaveščanja, da bi olajšala zagotavljanje humanitarne pomoči v okoljih, za katera veljajo sankcije, ob upoštevanju navodil Komisije v zvezi s pandemijo COVID-19⁵⁹. **EU bi morala nadaljevati in še okrepiti podporo svojim humanitarnim partnerjem v zvezi z njihovimi pravicami in odgovornostmi v različnih režimih sankcij EU⁶⁰.** Hkrati bi si morala EU prizadevati za dosledno vključevanje **humanitarnih izjem** v režime sankcij EU⁶¹. V skladu s „pozivom k ukrepanju za okrepitev spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava in načelnega humanitarnega ukrepanja“, ki se mu je EU pred kratkim pridružila⁶², humanitarni delavci in zdravstveni delavci, ki opravljajo dejavnosti

⁵⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:ah0004>

⁵⁹ Navodila Komisije o zagotavljanju humanitarne pomoči za boj proti pandemiji COVID-19 v nekaterih okoljih, kjer veljajo omejevalni ukrepi, so na voljo na naslednji povezavi: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/201116-humanitarian-aid-guidance-note_sl.pdf

⁶⁰ Sporočilo „Evropski gospodarski in finančni sistem: spodbujanje odprtosti, moči in odpornosti“ na primer predvideva pregled obstoječih ureditev, da bi se med drugim ocenil njihov vpliv na zagotavljanje humanitarne pomoči: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0032&qid=1611728656387>

⁶¹ Od 42 trenutno veljavnih režimov sankcij EU jih sedem vključuje humanitarne izjeme.

⁶² Sprožila sta ga francoski in nemški zunanji minister dne 26. septembra 2019 v New Yorku. EU ga je podprla decembra 2020. (<https://onu.delegfrance.org/Strengthening-respect-for-international-humanitarian-law>)

v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom in humanitarnimi načeli, ne bi smeli biti predmet kazenskega pregona. EU bi morala razmisliti tudi o vključitvi **kršitev mednarodnega humanitarnega prava kot merila za uvrstitev posameznikov ali gospodarskih subjektov v ustrezne režime sankcij EU.**

Cilj: Umestiti skladnost z mednarodnim humanitarnim pravom v središče zunanjskega delovanja EU za zaščito civilnega prebivalstva, podporo načelnemu humanitarnemu delovanju ter zaščito humanitarnih in zdravstvenih delavcev.

Ključni ukrepi:

- Vzpostavitev usklajevalnega mehanizma za mednarodno humanitarno pravo na ravni EU, da se zagotovi boljše spremljanje kršitev mednarodnega humanitarnega prava po svetu, olajša usklajevanje ustreznih akterjev EU in podpre okrepljena humanitarna diplomacija EU.
- Nadaljnja okrepitev okvira za skladnost z mednarodnim humanitarnim pravom, tudi v okviru zunanjih instrumentov EU, med drugim s primerno skrbnostjo ter prek političnih dialogov, dialogov o varnosti in človekovih pravicah ter trgovinskih sporazumov s partnerskimi državami, kadar je to ustrezno.
- Razmislek o vključitvi resnih kršitev mednarodnega humanitarnega prava med razloge za uvrstitev na seznam v režime sankcij EU, kadar koli je to primerno, in zagotavljanju preprečevanja morebitnih negativnih učinkov na humanitarne dejavnosti.
- Nadaljnje zagotavljanje, da se mednarodno humanitarno pravo v celoti odraža v politiki sankcij EU, tudi z doslednim vključevanjem humanitarnih izjem v režime sankcij EU. Prizadevanje za učinkovit okvir za uporabo takih izjem s strani humanitarnih organizacij, ki prejemajo sredstva EU. Zagotavljanje dodatne praktične podpore humanitarnim organizacijam v zvezi z njihovimi pravicami in odgovornostmi v različnih režimih sankcij EU.
- Nadaljnje spodbujanje dialoga med vsemi stranmi, vključenimi v humanitarno pomoč (donatorji, regulatorji, nevladnimi organizacijami in bankami), da se olajša dostava humanitarne pomoči vsem, ki jo potrebujejo.

4.2 Krepitev delovanja in vodilne vloge EU

Delovati kot „Ekipa Evropa“

Humanitarna pomoč EU uživa močno podporo javnosti⁶³ kot enega najvidnejših vidikov zunanjskega delovanja EU. V skladu s Pogodbama EU imajo države članice in EU pomembno in jasno vlogo na področju humanitarne pomoči. Ta kolektivni učinek je mogoče izkoristiti z usklajevanjem prizadevanj in zagotavljanjem dopolnjevanja ter spodbujanjem pristopa povezave med humanitarno pomočjo, razvojem in mirom.

⁶³ Glede na ugotovitve Eurobarometra iz decembra 2020 91 % anketiranih državljanov EU meni, da je pomembno ali zelo pomembno, da EU financira dejavnosti humanitarne pomoči:

<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2265>

Skupna sporočila EU o ključnih humanitarnih krizah lahko podprejo pobude „humanitarne diplomacije“ na dvostranski, regionalni in mednarodni ravni. **Konsolidirane donatorske zaveze EU** (poleg nacionalnih zavez držav članic) lahko povečajo prepoznavnost donatorske zaveze EU na mednarodnih donatorskih prireditvah.

Države članice in Komisija v okviru pristopa Ekipe Evropa lahko prav tako izkoristijo še tesnejšo **izmenjavo in združevanje analiz** v kriznih razmerah. Komisija bo tako še naprej dajala na razpolago strokovno znanje svoje mreže na terenu humanitarne pomoči⁶⁴, skupaj s strokovnim znanjem delegacij EU, v korist držav članic. To bo vključevalo bolj sistematično zagotavljanje možnosti, da se del njihovega financiranja v posebnih krizah z neposrednim prispevkom v proračunske instrumente EU uporabi kot **zunanji namenski prejemek**.

Združevanje virov lahko prispeva tudi k čim večjemu učinku posredovanj EU in držav članic, hkrati pa državam članicam omogoča, da razširijo obseg svoje humanitarne pomoči. Ta prizadevanja bodo seveda dopolnjevala vzpostavljene mehanizme združenega financiranja, ne bi pa smela z njimi tekmovati.

Na operativni ravni bo Komisija predložila svoje strokovno znanje in vire na področju humanitarne pomoči in civilne zaščite, vključno s svojo mrežo strokovnjakov za humanitarno področje in mrežo znanja Unije na področju civilne zaščite⁶⁵. Hkrati bo EU še naprej razvijala politike in smernice na ustreznih področjih humanitarne pomoči, pri čemer bo upoštevala učinek, ki so ga imele njene tematske politike na področjih, kot so zaščita, spol, invalidnost, hrana, prehrana, zdravje – vključno z duševnim zdravjem in psihosocialno podporo – zatočišča, voda, komunalna ureditev in higiena, izobraževanje v izrednih razmerah, okolje in načini dostave pomoči (npr. denarna pomoč).

Komisija bo ob dejavnem prispevanju k dialogu o humanitarnih vprašanjih na multilateralni ravni leta 2021 organizirala **evropski humanitarni forum**, da bi spodbudila **trajnejšo razpravo in dialog, vključno z vprašanji humanitarne politike iz tega sporočila**, v duhu Ekipe Evropa. To bo vključevalo ključne deležnike iz držav članic, institucije EU, vključno z Evropskim parlamentom, in operativne humanitarne akterje.

Komisija si bo poleg tega še naprej prizadevala za povečanje **prepoznavnosti humanitarne pomoči EU**. Komisija bo posodobila smernice in spremljanje obveznosti glede prepoznavnosti ter svojim humanitarnim partnerjem omogočila, da več vlagajo v ozaveščanje v zvezi s humanitarno pomočjo EU. Komunikacijski ukrepi Komisije bodo podpirali splošna načela preglednosti, odgovornosti in dialoga z državljani.

Krepitev humanitarnega delovanja EU na multilateralni ravni

EU se je v zahtevnem geopolitičnem okolju zavezala, da bo podpirala osrednjo usklajevalno vlogo ZN pri odzivanju na humanitarne krize ter pri vzpostavljanju in ohranjanju mednarodnih normativnih in pravnih okvirov. Za učinkovito podporo ZN je ključno, da si EU in njene države članice **sistematično** prizadevajo za **utrditev stališč** v mednarodnih in

⁶⁴ Mrežo Komisije na humanitarnem področju (ECHOField) sestavlja 49 uradov v 41 državah s približno 450 strokovnjaki, ki zagotavljajo tehnično pomoč in spremljanje humanitarne pomoči EU.

⁶⁵ https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/knowledge-network_en

večstranskih forumih, tudi v središčih OZN v New Yorku, Ženevi in Rimu. EU bo še naprej dejavno sodelovala v mednarodnih dialogih o humanitarnih vprašanjih, vključno z Generalno skupščino ZN in Ekonomsko-socialnim svetom ZN. EU **bo še okrepila svoje sodelovanje v upravljaljskih organih agencij, skladov in programov ZN**⁶⁶.

***Cilj:** Okrepiti prizadevanja in vodilno vlogo EU na področju humanitarne pomoči, da se čim bolj poveča njen učinek.*

Ključni ukrepi:

- *Spodbujanje skupnih sporočil EU in njenih držav članic o ključnih humanitarnih krizah ter spodbujanje konsolidiranih zavez EU in držav članic na mednarodnih donatorskih dogodkih za humanitarno pomoč (poleg nacionalnih) v okviru pristopa Ekipe Evropa. Prizadevanja za konsolidirana stališča EU in držav članic v ustreznih mednarodnih in večstranskih forumih.*
- *Razvoj možnosti uporabe zunanjih namenskih prejemkov za države članice EU, da bi izkoristile prisotnost in strokovno znanje EU na humanitarnem področju.*
- *Organizacija evropskega humanitarnega foruma v letu 2021 za spodbujanje dialoga o vprašanjih humanitarne politike.*
- *Spodbujanje nadaljnega dialoga in sodelovanje v njem s ključnimi deležniki o nadaljnjem izvajanju ključnih ukrepov, predlaganih v tem sporočilu.*

5. Sklepi

Humanitarna pomoč je konkreten izraz solidarnosti EU, ki je v teh težkih časih temeljna in prepotrebna vrednota. Glede na vse večje humanitarne potrebe in omejena sredstva ter v skladu s svojimi temeljnimi načeli in vrednotami mora EU na tem področju še naprej dajati zgled. Ambiciozen načrt iz tega sporočila je mogoče uresničiti le ob tesnem usklajevanju z državami članicami EU in humanitarnimi partnerji EU. Komisija poziva Evropski parlament in Svet, naj sodelujeta pri podpiranju in nadaljnjem izvajanju ukrepov, predlaganih v tem sporočilu.

⁶⁶ Skupno sporočilo o krepitevi prispevka EU k multilateralizmu, ki temelji na pravilih: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021JC0003\(01\)&qid=1614611610310&from=SL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021JC0003(01)&qid=1614611610310&from=SL)

Dodatek: Pregled ključnih ukrepov

Ključni ukrepi za EU

Cilj: Spodbujati prožne in učinkovite humanitarne ukrepe in mehanizme financiranja.

- Razširitev večletnih in prožnih ureditev financiranja s humanitarnimi partnerji – v povezavi z razvojnimi instrumenti, kadar je mogoče predvideti pristop povezanosti – in poenostaviti/harmonizirati zahteve glede poročanja v skladu z „velikim dogovorom“, hkrati pa zagotoviti, da se ocene potreb uskladijo med agencijami ter da se okrepijo odgovornost, učinkovitost in prepoznavnost podpore EU.
- Povečanje podpore EU lokalnim reševalcem, vključno z razširjeno uporabo združenih sredstev za posamezne države in drugih mehanizmov financiranja, ki dajejo prednost lokalnim akterjem.
- Razvoj smernic za spodbujanje enakopravnih partnerstev z lokalnimi reševalci.
- Spodbujanje humanitarnih partnerjev k nadaljnji uporabi digitalnih orodij, tudi s skupnimi prizadevanji za vzpostavitev ugodnega okolja.
- Razvoj posebnih smernic za razširitev uporabe digitalnega denarja in zagotovitev dostopa prejemnikov pomoči do digitalnih rešitev v okviru revizije tematske politike o denarnih transferjih.
- Podpora, povečanje in spodbujanje naložb v dokazane, stroškovno učinkovite in tehnološke rešitve za humanitarne pomoči, tudi na podlagi nagrad Evropskega sveta za inovacije za leto 2020.

Cilj: Zagotoviti, da se humanitarna pomoč EU lahko dostavi hitro in učinkovito tistim, ki jo potrebujejo.

- Po potrebi razvoj zmogljivosti za evropski humanitarni odziv za zapolnitev vrzeli, ki bo državam članicam EU in humanitarnim partnerjem omogočila hitro dostavo humanitarne pomoči ob usklajevanju in dopolnjevanju mehanizma Unije na področju civilne zaščite.

Cilj: Nadalje vključevati vplive podnebnih sprememb in okoljskih dejavnikov v politiko in prakso humanitarne pomoči ter krepiti usklajevanje z akterji na področju razvoja, varnosti in podnebja/okolja, da se okrepi odpornost ranljivih skupnosti.

- Priprava smernic in usposabljanja za humanitarne partnerje EU o ekologizaciji humanitarne pomoči, da bi zmanjšali podnebni in okoljski odtis humanitarne pomoči.

- Spremljanje odhodkov, povezanih s podnebjem, v skladu z uredbo EU o humanitarni pomoči.

***Cilj:** Zagotoviti sodelovanje na področju humanitarnih, razvojnih, mirovni in drugih politik za tesnejše povezovanje nujne pomoči in dolgoročnih rešitev, da bi zmanjšali potrebe in odpravili temeljne vzroke konfliktov in kriz.*

- Izvajanje sistematičnih skupnih analiz EU o tveganjih, potrebah, ranljivostih in strukturnih dejavnikih krize ter po potrebi skupno načrtovanje politike EU, ob upoštevanju povezave med humanitarno pomočjo, razvojem in mirom.
- Izvajanje učinkovitih povezav med različnimi humanitarnimi, razvojnimi in mirovnimi ukrepi ter uporaba obstoječih orodij, kot je politični dialog, za krepitev nacionalnih in lokalnih zmogljivosti, vključno z zmogljivostjo nedržavnih organov, za zagotavljanje osnovnih storitev in podporo krepitvi odpornosti.
- Razširjanje podpore za mreže socialne varnosti, ki se odzivajo na pretrese in temeljijo na denarni pomoči.
- Spodbujanje učinkovitega civilno-vojaškega usklajevanja na vseh ustreznih področjih kot okvira za zaščito humanitarnega prostora, preprečevanje podvajanja, zmanjšanje nedoslednosti ter čim večje povečanje morebitnih sinergij z varnostnimi in obrambnimi akterji.
- Vzpostavitev sinergij z mirovnim posredovanjem in prizadevanji EU za preprečevanje konfliktov ob polnem spoštovanju humanitarnih načel, da bi okrepili prizadevanja za ublažitev trpljenja.
- Vključevanje izobraževanja v prednostna področja za povezavo med humanitarno pomočjo, razvojem in mirom, da bi skupaj s sektorji, kot so zdravstvo, varna preskrba s hrano, pripravljenost na nesreče in odpornost proti podnebnim spremembam, pomagali premostiti svetovno vrzel na področju izobraževanja.

***Cilj:** Znatno povečati bazo virov za humanitarne ukrepe.*

- Začetek pilotne pobude za mešano financiranje iz humanitarnega proračuna EU, da bi v letu 2021 sprožila dodatna sredstva iz zasebnega sektorja v humanitarnem okviru.

***Cilj:** Umestiti skladnost z mednarodnim humanitarnim pravom v središče zunanega delovanja EU za zaščito civilnega prebivalstva, podporo načelnemu humanitarnemu delovanju ter zaščito humanitarnih in zdravstvenih delavcev.*

- Vzpostavitev usklajevalnega mehanizma za mednarodno humanitarno pravo na ravni EU, da se zagotovi boljše spremljanje kršitev mednarodnega humanitarnega prava po svetu, olajša usklajevanje ustreznih akterjev EU in podpre okrepljena humanitarna diplomacija EU.
- Nadaljnja okrepitev okvira za skladnost z mednarodnim humanitarnim pravom, tudi v okviru zunanjih instrumentov EU, med drugim s primerno skrbnostjo ter prek političnih dialogov, dialogov o varnosti in človekovih pravicah ter trgovinskih sporazumov s partnerskimi državami, kadar je to ustrezno.

- Nadaljnje spodbujanje dialoga med vsemi stranmi, vključenimi v humanitarno pomoč (donatorji, regulatorji, nevladnimi organizacijami in bankami), da se olajša dostava humanitarne pomoči vsem, ki jo potrebujejo.

***Cilj:** Okrepiti prizadevanja in vodilno vlogo EU na področju humanitarne pomoči, da se čim bolj poveča njen učinek.*

- Organizacija evropskega humanitarnega foruma v letu 2021 za spodbujanje dialoga o vprašanih humanitarne politike.
- Spodbujanje nadaljnega dialoga in sodelovanje v njem s ključnimi deležniki o nadaljnjem izvajanju ključnih ukrepov, predlaganih v tem sporočilu.

Ključni ukrepi držav članic

***Cilj:** Nadalje vključevati vplive podnebnih sprememb in okoljskih dejavnikov v politiko in prakso humanitarne pomoči ter krepiti usklajevanje z akterji na področju razvoja, varnosti in podnebja/okolja, da se okrepi odpornost ranljivih skupnosti.*

- Znatno povečanje deleža sredstev za podnebne ukrepe, namenjenih krepitvi odpornosti in prilagajanju v državah in regijah, ki so najbolj izpostavljene nesrečam, v skladu z novo strategijo EU za prilagajanje podnebnim spremembam ter kot del pristopa povezave med humanitarno pomočjo, razvojem in mirom.
- Krepitev podnebne in okoljske odpornosti ranljivih skupin prebivalstva s pristopom povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom ter zagotavljanje razširjanja in izvajanja novih smernic o pripravljenosti na nesreče med humanitarnimi partnerji EU v tesnem sodelovanju z razvojnimi in podnebnimi akterji.
- Nadaljnji razvoj in uporaba pristopov, ki temeljijo na tveganju, vključno s financiranjem tveganja, ter okrepitev ukrepov na podlagi predvidevanja v različnih humanitarnih okoljih in regijah.

***Cilj:** Zagotoviti sodelovanje na področju humanitarnih, razvojnih, mirovni in drugih politik za tesnejše povezovanje nujne pomoči in dolgoročnih rešitev, da bi zmanjšali potrebe in odpravili temeljne vzroke konfliktov in kriz.*

- Okrepitev mehanizmov usklajevanja na terenu v okviru humanitarnih, razvojnih in mirovni ukrepov EU, da se zagotovijo skupni in skladni rezultati ob podpori delegacij EU in področnih uradov ECHO. Tesno sodelovanje v tem okviru z državami članicami EU na podlagi pristopa Ekipe Evropa.
- Uporaba političnega in diplomatskega udejstvovanja EU ter vseh razpoložljivih instrumentov za preprečevanje kriz, reševanje konfliktov in izgradnjo miru, s sočasno okrepitvijo prizadevanj za podporo za humanitarne operacije, da se olajšata dostop in spoštovanje humanitarnih načel, zaščite civilistov in mednarodnega humanitarnega prava.

***Cilj:** Znatno povečati bazo virov za humanitarne ukrepe.*

- Ob opozarjanju na zavezo EU, da bo zagotovila 0,7 % bruto nacionalnega dohodka za uradno razvojno pomoč, si z državami članicami prizadevati za okrepitev zavez glede financiranja humanitarne pomoči, sorazmernih s strmo rastjo humanitarnih potreb in potreb v zadnjih letih.
- Okrepitev sodelovanja EU s tradicionalnimi in novimi državami donatorkami, da se opozori na skupno odgovornost za podporo humanitarnemu odzivu in da se bolj sistematično vključi v politični dialog EU z zadevnimi tretjimi državami. Okrepitev ali oblikovanje zavezništev na svetovni ravni s podobno mislečimi državami za spodbujanje svetovne humanitarne agende.

***Cilj:** Umestiti skladnost z mednarodnim humanitarnim pravom v središče zunanjega delovanja EU za zaščito civilnega prebivalstva, podporo načelnemu humanitarnemu delovanju ter zaščito humanitarnih in zdravstvenih delavcev.*

- Razmislek o vključitvi resnih kršitev mednarodnega humanitarnega prava med razloge za uvrstitev na seznam v režime sankcij EU, kadar koli je to primerno, in zagotavljanju preprečevanja morebitnih negativnih učinkov na humanitarne dejavnosti.
- Nadaljnje zagotavljanje, da se mednarodno humanitarno pravo v celoti odraža v politiki sankcij EU, tudi z doslednim vključevanjem humanitarnih izjem v režime sankcij EU. Prizadevanje za učinkovit okvir za uporabo takih izjem s strani humanitarnih organizacij, ki prejemajo sredstva EU. Zagotavljanje dodatne praktične podpore humanitarnim organizacijam v zvezi z njihovimi pravicami in odgovornostmi v različnih režimih sankcij EU.

***Cilj:** Okrepiti prizadevanja in vodilno vlogo EU na področju humanitarne pomoči, da se čim bolj poveča njen učinek.*

- Spodbujanje skupnih sporočil EU in njenih držav članic o ključnih humanitarnih krizah ter spodbujanje konsolidiranih zavez EU in držav članic na mednarodnih donatorskih dogodkih za humanitarno pomoč (poleg nacionalnih) v okviru pristopa Ekipe Evropa. Prizadevati si za konsolidirana stališča EU in držav članic v ustreznih mednarodnih in večstranskih forumih.
- Razvoj možnosti uporabe zunanjih namenskih prejemkov za države članice EU, da bi izkoristile prisotnost in strokovno znanje EU na humanitarnem področju.